

Yrittäjyyden edistämisestä - ajankohtaisia nostoja

Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmä
Neuvotteleva virkamies Natalia Härkin, 16.6.2025

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TEM:n Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmä

- **Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmän.**
  - Perustaminen linjattu 12.2.2025, käsittely VM –johtoryhmä: 7.4.2025, päätös allekirjoitettu: 6.6.2025.
- **Työryhmän tehtävänä on VN-tasolla poikkihallinnollisesti erityisesti:**
  - edistää yhteistyötä ja tiedonjakoa yrittäjyyden edistämisessä eri ministeriöiden kesken,
  - tukea valtioneuvoston periaatepäätöksen yrittäjyydestä täytäntöönpanoa, osallistua sen seurantaan ja raportointiin sekä tehdä periaatepäätöksen jatkotarkastelua,
  - tehdä nostoja ja ehdotuksia Yrittäjyyden neuvottelukunnalle yrittäjyyden edistämiseksi,
  - valmistee ja tuottaa kehittämis ehdotuksia yrittäjyyden edistämiseksi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, erityisesti valtion vastuulla olevissa asioissa.
  - osallistua yrittäjyyden edistämisen eri teemoissa eri työvaiheisesti valmisteluihin, kuten sidosryhmäyhteistyö, työpajat, kuulemiset ja muut työskentely.
- Puheenjohtajuudet ja pääsihteeritys ovat työ- ja elinkeinoministeriöllä.
- Työryhmä voi kuulla työssään asiantuntijoita ja osallistaa työhön eri tahoja. Työssä voidaan toteuttaa myös työryhmä työskentelyä ja asettaa erillisiä työjaostoja, tarpeen mukaan.

TEM:n Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmä - kokoonpano

- **Puheenjohtaja:** teollisuusneuvos Kari Virtanen, **varapuheenjohtaja:** hallitusneuvos Mikko Holm.
- **Pääsihteeri:** neuvotteleva virkamies Natalia Härkin.
- **Jäsenet ja varajäsenet:**
  - Johtava asiantuntija Juuso Kalliokoski (varajäsen: neuvotteleva virkamies Sanna Koivumäki), maa- ja metsätalousministeriö;
  - Opetusneuvos Minna Bálint (varajäsen: neuvotteleva virkamies Kimmo Aulake), opetus- ja kulttuuriministeriö;
  - Poliisitarkastaja Juha Tuovinen, sisäministeriö;
  - Hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti (varajäsen: johtaja Jaana Rissanen), sosiaali- ja terveysministeriö;
  - Neuvotteleva virkamies Jaana Valkokallio, työ- ja elinkeinoministeriö;
  - Johtava asiantuntija Anne Pesola, työ- ja elinkeinoministeriö;
  - Apulaisosastopäällikkö Juha Pyykkö (varajäsen: johtava asiantuntija Jyrki Nissilä), ulkoministeriö;
  - Johtava asiantuntija Kimmo Hyrsky (varajäsen: talousneuvoston pääsihteeri Pekka Sinko), valtioneuvoston kanslia;
  - Hallitusneuvos Jari Salokoski (varajäsen: neuvotteleva virkamies Jaana Mikkola), valtiovarainministeriö;
  - Rakennusneuvos Timo Tähtinen (varajäsen: lainsäädäntöjohtaja Johanna Korpi), ympäristöministeriö.

TEM:n yrittäjyyden edistäminen VN-tasolla: 5/2025

Yrittäjyyden edistämisen rakenteet ja prosessit

Tilanne-, muutos- ja tulevaisuuskuva

Johtopäätökset

Tieto ja kehittämissuhteita pitkäjänteiseen yli hallituskautiseen yrittäjyyden edistämiseen, skenaario- ja visiotyö

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä:

- Annettu: 5.9.2024: Pääsisällöt (3), toimenpiteitä 19.
- Täytäntöönpano ja seuranta: 1. toteutus: 2-3/2025.
- Seuraavat seurannat: 2/2026, syksy 2027.

Yrittäjyyden neuvottelukunta:

- Asetettu VN-yleistunnossa ajalle: 2.10.2022-3.10.2025, toimikauden jatkaminen hallituskauden loppuun asti VN päätös: 30.4.2025.
- Neuvoa-antava toimielin: *tekee sisältö- ja kehittämissuhteita, lausuntoja*
- Toimi valtioneuvoston yrittäjyyden periaatepäätöksen valmistelun ohjausryhmänä.

Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmä:

- Asetetaan 5/2025.
- Yhteistyö, tiedonjako
- Periaatepäätös: täytäntöönpano, seuranta, jatkotarkastelu.
- Sisältövalmistelua, johtopäätöksiä, kehittämissuhteita, myös Yrittäjyyden neuvottelukunnalle.
- Tulevien työjaojen & muu työskentely.

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä:

- Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä: ohjaa, linjaa, seuraa.
- Yrittäjyyden edistäminen VN-tasolla: ohjaa, linjaa, seuraa.

Työ- ja elinkeinoministeriön virkamiesjohtoryhmä:

- Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä: ohjaa, linjaa, priorisoi, seuraa.
- Yrittäjyyden edistäminen TEM-tasolla: ohjaa, linjaa, priorisoi, seuraa.

TEM: Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmät, niiden tehtävät sekä työskentelyä ohjaava kehys

- Toimii neuvoo-antavana elimenä yrittäjyyteen liittyvissä strategisissa kokonaisuuksissa; ohjaa ja seuraa periaatepäätöksen toteutumista.
- Tuo valmisteluun keskeisen sidosryhmän – yrittäjien – näkökulmat ja palautteet sekä antaa ehdotuksia ministeriöille/valtioneuvostolle tarvittavista toimista.
- Vaikuttaa yrittäjyyden tavoitteisiin hallituskausittain muun muassa tunnistamalla tärkeimmät toimenpiteet kilpailukykyisen ja vakaan yrittäjyyden toimintaympäristön kehittämiseksi.

Yrittäjyyden
neuvottelu-
kunta

- Tukee valtioneuvoston periaatepäätöksen yrittäjyydestä täytäntöönpanoa, osallistuu sen seurantaan ja raportointiin sekä tekee periaatepäätöksen jatkotarkastelua.

- Valmistee ja tuottaa kehittämis ehdotuksia yrittäjyyden edistämiseksi lyhyellä ja pitkällä aikavälillä, erityisesti valtion vastuulla olevissa asioissa.

- Edistää yhteistyötä ja tiedonjakoa yrittäjyyden edistämässä eri ministeriöiden kesken sekä tekee noston ja ehdotuksia Yrittäjyyden neuvottelukunnalle yrittäjyyden edistämiseksi.

Valtio-
neuvoston
yrittäjyyden
edistämisen
työryhmä

- Luo, valmistelelee ja toteuttaa yrittäjyyden neuvottelukunnan työskentelyn ja kokoukset.
- Valtioneuvoston yrittäjyyden periaatepäätös –hanke ml. täytäntöönpano, seuranta, raportointi, päivittäminen.
- Yrittäjyyden edistäminen yli hallituskausien; yrittäjyys- ja elinkeinopolitiikka painopisteessä.

Neuvottelu-
kunnan
sihteeristö

- Asiantuntija- ja tutkijaryhmät (3):
  - Yrittäjyys, ennakointi- ja tulevaisuustyö.

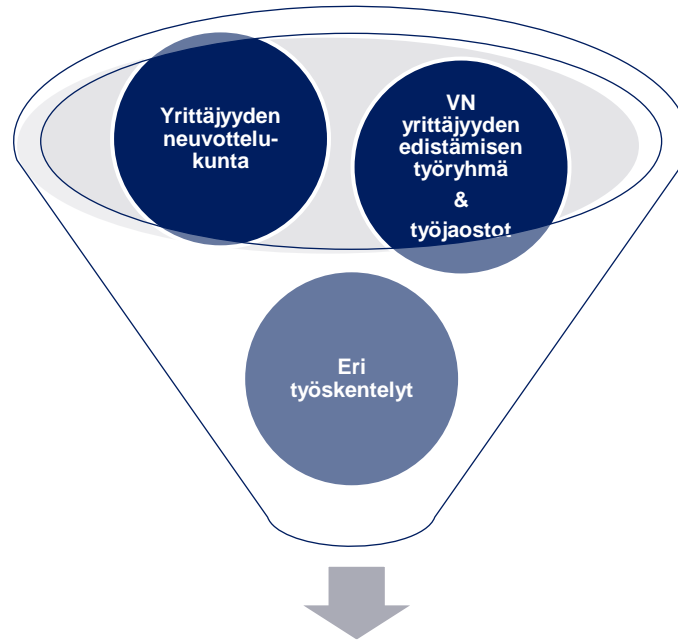
- Yrittäjyyden periaatepäätöksen pääsisältöihin:

- 1) Yritysten Uudistuminen, kasvu ja kansainvälistyminen,
  - 2) Osaaminen ja osaava työvoima, 3) Toimivat markkinat.
- Asiantuntijoina mm. SY, EK, KKK, Perheyrittäjien liitto, PAM, SAK, Sitra, Demos Helsinki, Aalto Yliopisto, Tampereen yliopisto, LUT, Tiimiakatemia, Haaga Helia, Ladec, BF, Finnvera, HVK.

- *) Suunnittelu- ja valmisteluvaiheessa..

Työjaostot *)

TEM:n Yrittäjyyden edistäminen – yli hallituskausien

Hallitusohjelman toimeenpanon tukeminen, yrittäjyyden edistämisen kehittämis ehdotukset ja –suositukset virkamiestyöhön ja poliittisen päätöksenteon tueksi:
valtion vastuulla olevan osalta.

Keskeiset työvaiheet 6/2025 TEM:n yrittäjyyden edistämisessä

Yrittäjyyden neuvottelukunta

- Keskustelussa jäsenistön nostot yrittäjyyden edistämiseen: *Suomen kasvu ja kilpailukyky -julkaisu*
- Toimintasuunnitelma 2025 syksystä eteenpäin
  - > Toiminnallistaminen
- Vuoropuhelu VN-yrittäjyyden edistämisen työryhmän kanssa

Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmä

- Asettaminen ja järjestäytyminen
- Toimintasuunnitelman laatiminen 2025
  - Työjaostojen valmistelu
  - Vuoropuhelu Yrittäjyyden neuvottelukunnan kanssa

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmä sekä TEM:n Virkamies –johtoryhmä:

kokoukset 6/2025

- Periaatepäätöksen seuranta
- Valtioneuvoston yrittäjyyden edistämisen työryhmä
- Yrittäjyyden neuvottelukunta

Taustaa

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yrittäjyyden neuvottelukunta

- Työ- ja elinkeinoministeriön vetovastuulla toimii [yrittäjyyden neuvottelukunta](#)
  - Neuvottelukunta asetettu valtioneuvoston päätöksellä 1.9.2022, jatkokausi 30.4.2025
  - Asetettu ajalle: 3.10.2022 - 2.10.2025, toimikautta jatkettu pääministeri Orpon hallituskauden loppuun asti.
    - Laaja kokoonpano yrittäjä- ja asiantuntijoista sekä tahoista: 14 yrittäjäjäsentä ja 10 muuta jäsentä tutkija-, kunta- ja valtion edustajista.
    - Kokoontuu vähintään 3-4 krt vuodessa.
  - Puheenjohtaja 1.10.2023 alkaen Petri Peltonen, varapuheenjohtaja Anne Kangas vuodesta 2024 alkaen Anne Kangas, Hoitokoti Päiväkumpu, pääsihteeri Natalia Härkin 30.1.2024 alkaen.

TEM:n yrittäjyyden neuvottelukunnan tehtävistä

- Toimii neuvoa-antavana elimenä yrittäjyyteen liittyvissä strategisissa kokonaisuuksissa
- Tuo valmisteluun keskeisen sidosryhmän – yrittäjien - näkökulmat ja palautteen sekä antaa ehdotuksia ministeriöille/valtioneuvostolle tarvittavista toimista
- Keskustelee yrittäjyyspolitiikan kehittämisen kysymyksistä sekä edistää poikkihallinnollista yhteistyötä
- Seuraa ja ennakoii yrittäjyyden toimintaympäristön kehitystä ja toimenpiteiden vaikutusta sekä tunnistaa tarvittavia toimia kansallisella, EU- ja globaalilla tasolla
- Vaikuttaa yrittäjyyden tavoitteisiin hallituskausittain mm. tunnistamalla tärkeimmät toimenpiteet kilpailukykyisen ja vakaan yrittäjyyden toimintaympäristön kehittämiseksi
- Asettamispäätöksen esittelymuistion mukaan:

→ Neuvottelukunta voi asettaa asioiden valmistelua varten jaostoja tai työryhmiä ja kuulla asiantuntijoita.

Neuvottelukunnasta – yleisesti ja viitekehyksenä

- Neuvottelukunta on asiantuntijaelin, jota käytetään tavallisesti julkisyhteisöjen hallintojärjestelmässä asiantuntijoiden, instituutioiden ja kansalaisten välisinä **keskustelu- ja neuvottelufoorumeina**.
- Neuvottelukunnille voidaan tehtävänannosta riippuen antaa tehtäväksi myös **laaja-alaista valmistelu- ja vaikuttamistyötä eri tahojen kanssa**.
- Neuvottelukunta asetetaan usein tietyille, **varsin selvästi etukäteen rajatulle tehtävänkuvaukselle, tarkasti määrätylle kokoonpanolle ja täsmällisesti sovituksi määräajaksi**.
- **Neuvottelukunta on vain neuvoa-antava lausuntotaho.**

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

- **Työ- ja elinkeinoministeriö on päivittämässä valtioneuvoston periaatepäätöstä yrittäjyydestä**
  - Viime hallituskaudella valtioneuvosto on antanut 21.4.2022 päätöksellä [valtioneuvoston periaatepäätöksen yrittäjyydestä](#), periaatepäätös on hyväksytty tällä hallituskaudella voimassaolevaksi ohjausasiakirjaksi [VN –yleisistunto 21.3.2024](#), periaatepäätös on päätetty päivittää
- **Periaatepäätös kokoaa yhteen valtioneuvoston tasolla Suomen päämäärät ja tavoitteet yrittäjyyden edistämisessä**
  - Tiivis valtioneuvoston periaatepäätös, joka keskittyy strategisiin yrittäjyyden painopistealueisiin sekä luo niihin poliittisesti linjattavat toimenpide-ehdotukset strategiseen ja pitkäjänteiseen yrittäjyyden edistämiseen eri ministeriöissä, yli hallituskausien.
  - Toimenpide-ehdotukset rajataan kohdistumaan valtion vastuulla oleviin yrittäjyyden edistämisen toimiin, erityisenä painopistealueena pk-yrittäjyys.
- **Yrittäjyyden periaatepäätöksen luonnos on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriön johdolla VN –tasolla yhdessä eri ministeriöiden kanssa virkavalmisteluna, työn ohjausryhmänä on TEM –vetoinen [yrittäjyyden neuvottelukunta](#)**

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä – keskeiset pääviestit

- **Yrittäjyyden edistäminen on yksi hallituksen keskeisimmistä painopistealueista.**
  - Yritykset ja yrittäjät tuovat yhteiskuntaan ja talouteen kilpailukykyä, kasvua, työtä, toimeentuloa, verotuloja, hyvinvointia, huoltovarmuutta, alueellista elinvoimaa sekä globaalia yritystoimintaa.
- **Uusien yritysten perustaminen sekä jo olemassa olevan yritystoiminnan kehittäminen, kasvu ja innovatiivisuus sekä elinkeinorakenteen uudistuminen ovat keskeisiä Suomen kilpailukyvyn, talouskasvun ja työllisyyden näkökulmista.**
  - Suomessa kasvuyrittäjyys on liian kapean yritysjoukon harteilla – yhtenä haasteena on se, että meillä on paljon yrityksiä, joilla on kasvuhakuisuutta, joka ei kuitenkaan konkretisoidu kasvuksi.
- **Yhteiskunta tarjoaa yrityksille toimintaympäristön puitteet, yrittäjä tekee aina päätökset yritystoiminnasta, kuten sen uudistamisesta ja kehittämisestä, ei yhteiskunta.**
  - Jotta yritykset uskaltavat tavoitella kasvua, tehdä investointeja ja luoda työpaikkoja, on yrittäjyyden toimintaympäristön oltava ennustettava, vakaata ja kasvuun kannustavaa.

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä 5.9.2024

1. Johdanto: tausta, tarkoitus

2. Lähtökohdat: yrittäjyyden merkitys yhteiskunnassa, keskeiset nostot yrittäjyydestä ja sen toimintaympäristöstä

3. Tavoitteet ja toimenpiteet

- yrittäjyyden edistämisen tavoitteet (*pääpaino elinkeino-, innovaatio- ja yrittäjyyspolitiikka*)

3.1. Yritysten uudistumisen, kasvun ja kansainvälistymisen tavoitteet

Yritysten uudistumisen, kasvun ja kansainvälistymisen tavoitteet

- *Teollisuuden uudistuminen*
- *Puhtaan siirtymän mahdollisuuksien hyödyntäminen*
- *Digitalisaatio*
- *Julkinen yritysrahoitus*
- *TKI-toiminta*
- *Palvelualat*
- *Aineettomat oikeudet, IPR*
- *Start Up –yrittäjyys*
- *Yksinyrittäjyys*
- *Omistajanvaihdokset*
- *Kasvuyrittäjyys/Mittelstand*
- *Yritysten kansainvälistyminen ja viennin edistäminen*
- *Aluehallintouudistus, lupa- ja valvontavirastot sekä elinvoimakeskukset*

3.2. Osaaminen ja osaavan työvoiman saatavuuden tavoitteet

- *Yrittäjyyskasvatus*
- *Osaavan työvoiman saatavuus ja osaamisen vahvistaminen*
- *TE-palvelu 2024 uudistus*
- *Työmarkkinuudistukset*
- *Kansainvälinen rekrytointi*

3.3. Toimivien markkinoiden tavoitteet

- *Toimivat markkinat ja kilpailullisuus*
- *Yritysten hallinnollisen taakan keventäminen*
- *Julkiset hankinnat*
- *Luvitus*
- *EU-vaikuttaminen*

4. Seuranta

5. Toimenpiteet ja vastuutahot

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä – valmistelu

Valmistelu tehty jokaisesta substanssista, ydin valmistelussa yhteensä 35 virkahenkilöä,
pääsihteeri Natalia Härkin

Yritysten uudistuminen, kasvu ja kansainvälistyminen - ydin valmistelu

**Teollisuuden
uudistuminen**
Antti Valle/TEM IYR

Puhdas siirtymä
Jyrki Alkio/TEM IYR

Digitalisaatio
Lasse Laitinen,
Tiina Hanhike/TEM IYR

Matkailu ja luovat alat
Sanna Kyyrä/TEM IYR

Julkinen yritysrahoitus
Tiina Ingman, Kari Virtanen,
Henri Tuominen,
Jyrki Orpana/TEM IYR

TKI –toiminta
Maija Lönnqvist,
Harri Länsipuro/TEM IYR

**Palvelualat ja aineettomat
oikeudet, IPR**
Mikko Huuskonen/TEM IYR

Start up –yrittäjyys
Natalia Härkin,
Harri Länsipuro, Maija
Lönnqvist/TEM IYR

Yksinyrittäjyys
Natalia Härkin/TEM IYR

Omistajanvaihdokset
Henri Tuominen,
Tiina Ingmann/TEM IYR

Kasvuyrittäjyys
Jaana Lappi/TEM IYR

**Yritysten
kansainvälistyminen**
Mari Hakkarainen/TEM IYR

**Aluehallintouudistus,
elinvoimakeskukset**
Päivi Blinnikka/TEM AKO

**Yhteiskunnalliset
yritykset ja osuuskunnat**
Hanna Hämäläinen/TEM
TTM

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä - valmistelu

Osaaminen ja osaava työvoima - ydin valmistelu

Yrittäjyyskasvatus
Aki Tornberg/OKM

**Osaavan työvoiman
saatavuus ja osaamisen
vahvistus** Tiina Oinonen,
Minna Nieminen,
Outi Viljamaa/TEM AKO

TE-palvelut 2024 uudistus
Tiina Oinonen,
Outi Viljamaa/TEM AKO

Kansainvälinen rekrytointi
Katri Niskanen/TTM MAKO

Työmarkkinauudistukset
Nico Steiner,
Elli Nieminen/TEM TTM

Toimivat markkinat - ydin valmistelu

**Toimivat markkinat ja
kilpailullisuus**
Virve Haapajärvi, Olli
Hyvärinen/TEM TTM,
Ilkka Harju/VM

**Yritysten hallinnollisen
taakan keventäminen**
Anu Laitinen/TEM TTM,
Suvi Savolainen/VM

Julkiset hankinnat
Elise Pekkala/TEM TTM

Luvitus
Jyrki Alkio TEM IYR,
Johanna Korpi/YM

Maaseutu- ja elintarvikenäkökulma - ydin valmistelu

Antonia Husberg, Juuso Kalliokoski,
Elina Ovaskainen, Kirsi Viljanen/MMM

Yrittäjyyden edistäminen – valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

- **Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt keväällä 2025 kaikilta ministeriöltä tiedot periaatepäätöksen täytäntöönpanosta ja seurannasta.**
  - Periaatepäätöksen kaikki toimenpiteet (N=19) ovat täytäntöönpanossa eri ministeriöissä yhteensä 120 toimea.
    - Suurin osa (84 %) toimista (N=120) on valmistelussa, ja valmiina 15 %.
    - Työ- ja elinkeinoministeriö päävastuullinen 43 % toimista, seuraavina päävastuullisina valtiovarainministeriö (16 %) ja ympäristöministeriö (13 %).
  - Seurannan raportointi valmisteltu 6/2025 Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmälle ja VM-johtoryhmälle.

Kiitos!